IJTIMOIY TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA OILANI IJTIMOIY TARMOQLARDAN MUHOFAZALASH MEXANIZMLARI

https://doi.org/10.5281/zenodo.19207776

Baybayeva Muxayyo Xudoyberganovna
Pedagogika kafedrasi professori
Madina Muzaffarovna Raxmonova
Pedagogika mutaxassisligi 1- kurs magistri

Annotatsiya

Raqamli jamiyat sharoitida ijtimoiy texnologiyalarning oilaviy muhitga ta'siri, mustaqil fikrlovchi erkin shaxsni shakllantirish, ijtimoiy tarmoqlardan foydalanishda yuzaga kelayotgan muammolar hamda ularning oldini olish mexanizmlari tahlil qilingan bo'lib, oilada axborot xavfsizligini ta'minlash, farzandlarni zararli axborotlardan himoyalashda ijtimoiy-pedagogik texnologiyalarning o'rni hamda muhofazalanish tizimini takomillashtirish bo'yicha ilmiy-amaliy tavsiyalar ishlab chiqilgan.

Аннотация

В статье анализируется влияние социальных технологий на семейную среду в условиях цифрового общества, формирование свободной и самостоятельно мыслящей личности, проблемы, возникающие при использовании социальных сетей, а также механизмы их предотвращения. Разработаны научно-практические рекомендации по обеспечению информационной безопасности в семье, защите детей от вредоносной информации, определению роли социально-педагогических технологий и совершенствованию системы защиты.

Abstract

This article analyzes the impact of social technologies on the family environment in the context of a digital society, the formation of an independent and free-thinking personality, the problems arising from the use of social networks, and the mechanisms for preventing them. Scientific and practical recommendations have been developed to ensure information security in the family, protect children from harmful information, determine the role of socio-pedagogical technologies, and improve the protection system.

Kalit so'zlar: *ijtimoiy texnologiyalar, ijtimoiy tarmoqlar, oila, axborot xavfsizligi, raqamli madaniyat, muhofaza, pedagogik texnologiya.*

Bugungi kunda Ijtimoiy texnalogiyalar asosida oilani ijtimoiy tarmoqlar xavflaridan himoya qilish –raqamli savodxonlikni oshirish,xavfsiz foydalanish qoidalarini joriy etish va o'zaro muloqotni mustahkamlashni anglatadiOila a'zolariga ,ayniqsa bolalarga axborotni saralash,kiberxavflar va shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilishni o'rgatib borish.Ijtimoiy tarmoqlardan foydalanish vaqti va joyini cheklash ,masalan ovqatlanish vaqtida telfondan foydalanmaslik kerak.Oila muhiti inson hayotida ayniqsa bolalik va o'smirlik ijtimoiylashtiruvchi vositadir.U hissiy axloqiy va ma'naviy rivojlanish o'rtasidagi bog'liqlikni tahlil qilishga qratilgan.Oilada bolalar ota-onalar va tarbiyachilarda kuzatiladigan xatti –harakatlar ,qarashlar va ma'naviy amalyotlarni namuna qilishdir.Ibodat va jamoat yig'ilishlari kabi marosimlar va ijtimoiy ko'nikmalarga bevosita ta'sir qiladi.

Ota-onalar birinchi bo'lib o'zlari o'rnak bo'lishlari lozim.Shu boisdan ota onalar nazorati (Parental Control) dasturlarini o'rnatish orqali zararli kontentlarni cheklash ham texnik vositalardan himoya qilishga kiradi.Oila a'zolari o'rtasida ochiq muloqotni kuchaytirish,yolg'izlik hissini kamaytirish va internetga qaramlikni oldini olish.Ota onalarni ijtimoiy tarmoqlarning ta'siri bo'yicha trening va semenarlarda ko'proq jalb qilish lozim.Ushbu choralar raqamli asrda oila xavfsizligini ta'minlash va sog'lom ijtimoiy muhitni saqlab qolish muhim.Bundan tashqari ,insonning hayottan o'z o'rnini topish jarayon tezlashtirib borish.Jamiyatta mustaqil fikrlovchi erkin shaxsning shakllanishiga olib borishi,jamiyatimizning potensial kuchlarini ruyobga chiqarishda juda katta ahamiyatga ega.Demak ,jamiyatimizning har bir fuqarosini har bir fuqarosini tarbiya asoslari bilan tanishtirish ,yosh avlodni barkamol inson qilib voyaga yetkazish jarayonini yangi pedagogik "qurol"va vositalar bilan ta'minlash davr taqozosi. Barchamizga ma`lumki texnikava axborot asr deb atash mumkin bo`lgan zamonda ijtimoiy tarmoqlar ma`lumot olish uchun jurnalistlar, talabalar,olimlar soha mutaxassislari , tadqiqotchilar va boshqalar uchun ma`lumotolish uchun foydalidir.

Ammo, uning zararli tomonlari ham ko`p bo`lib u yosh bololarga o`smirlarga salbiy ta`sir ko`rsatadi.

Axloqsizlik buzuqli mish-mish yolg`on uydirma soxtalashtirilgan ma`lumotlar orqali yoshlar ongini zaharlaydi fikirlarni buzadi,tarbiyaga halal beradi.oilaviy hotirjamlik o`zaro yaqin munosabatlar va ma`naviy qadriyatlarga putur yetadi. Ota-onalar ularni turli xil to`garaklarga ayniqsa sport turlariga berish orqali ukarni internet tarmoqlaridan foydalanish asta-sekinlik bilan kamaytirishga erishishlozim bo`ladi. Bundan tashqari bolalarni uy yumushlaribilan band qilish berilgan vazifalarni bajarish kabilar so`rash orqali ham ularni aytganini emas qilganini qiladi.Shu bois oilada ijtimoiy tarbiya muhim rol uynaydi.Har bir ota-ona ustoz tarbiyachi va do`st bo`la oksagina farzandlar ular yo`lidan yuradi, tarbiyada chalg`imaydi. Har bir oilada ijtimoiy tarmoqlardan to`gri foydalanish shubxali va notanish saytlarga kirmaslik ayniqsa o`zi xabardor bo`lmagan ma`lumotlarga layk bosmaslik farqli va qo`qinchli filimlarni ko`rmaslik har o`yinlarni o`ynamaslik kabilarni yosh va o`smir yoshlagi farzandlarga ota-onasi to`gri tushuntirish lozim bo`ladi.Xususan shaxsiy profildagi ma`lumotlardan foydalanishga ruxsat so`raydigan veyb saytlardan ijtimoiy tarmoqdagishaxsiy sahifa orqali o`tmaslik lozim.

Xulosa qilib aytganda ,ijtimoiy texnalogiyalar asosida oilada ijtimoiy tarmoqlardan muhofazalanish masalasi bugungi kunnning eng katta dolzarb muammolaridan biridir.Ushbu jarayonda ota- onalarning mas'ulyatli ,pedagogik yondashuvlar va ijtimoiy hamkorlik muhim ahamiyat kasb etadi.Ilmiy asoslangan va tizimli yondashuvgina oilani salbiy axborot ta'siridan himoyalashga xizmat qiladi.

FOYDALANGAN ADABIYOTLAR:

1. X.IBRAGIMOV. "Pedagogik psixalogiya"
2. SHAYX MUHAMMAD SODIQ MUHAMMAD YUSUF. "Ijtimoiy odoblar".

.